T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2014 / 525
KARAR NO : 2014 / 563
KARAR TR : 5.5.2014

ÖZET : Karadeniz Teknik Üniversitesi adına, 2547 sayılı Kanun'un 35.maddesi uyarınca Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı (ÖYP) kapsamında Ankara Üniversitesinde doktora eğitimi almış ve bunun karşılığında, kefalet senedi ile mecburi hizmet yükümlüğüne girmiş olan davacı tarafından, bu senedin iptaline ilişkin davalı idareye yaptığı başvurunun reddi üzerine, bu işlemin iptali istemi ile açılan davanın ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : M.E.E.
Vekili : Av. M.N.A.
Davalı : Karadeniz Teknik Üniversitesi Rektörlüğü / TRABZON
Vekili : Av. S.M.

O L A Y : Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; 05.01.2005 tarihinde Karadeniz Teknik Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesinde araştırma görevlisi olarak göreve başlayan davacının, 11.09.2006 yılında Ankara Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Ortodonti Anabilim Dalında doktora eğitimini yapmak amacıyla görevlendirildiğini, 21.01.2013 tarihinde Ankara Üniversitesindeki görevini tamamladıktan sonra yeniden Karadeniz Teknik Üniversitesine döndüğünü, ancak döndükten sonra görevine devam edemediğini,buna istinaden davalı idare tarafından, davacıya 30.04.2013 tarih ve B30.2.KTÜ.0.71.00.02/09191 sayılı yazı ile müstafi sayıldığından bahisle mecburi hizmet karşılığı olarak 216.988,31 TL borç tespiti yapıldığının bildirildiğini ifade ederek, davalı idare tarafından 30.04.2013 tarih ve B30.2.KTÜ.0.71.00.02/09191 sayılı yazı ile davacıya tebliğ edilen ''mecburi hizmet karşılığı 216.988,31 TL borç tespitine'' dair işlemin öncelikle yürütmesinin durdurulmasına ve bilahare iptaline karar verilmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

Davalı Karadeniz Teknik Üniversitesi Rektörlüğü vekili süresi içerisinde sunduğu cevap dilekçesinde özetle görev itirazında bulunulmuştur.

Trabzon İdare Mahkemesi: 07.11.2013 gün ve E:2013/1121 sayı ile özetle; davalı Karadeniz Teknik Üniversitesi Rektörlüğü vekilinin görev itirazının reddine karar vermiştir.

Davalı Karadeniz Teknik Üniversitesi Rektörlüğü vekilinin olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması yolunda süresi içerisinde sunduğu dilekçesi üzerine dava dosya örneği Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmiştir.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı: '' … Dava konusu uyuşmazlık, taraflar arasındaki sözleşmeden diğer bir ifadeyle yüklenme ve kefalet senedinde yer alan borçtan kaynaklanmaktadır. 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun öğretim elemanı yetiştirmeye ilişkin 35. maddesinde: Yükseköğretim kurumları; kendilerinin ve yeni kurulmuş ve kurulacak diğer yükseköğretim kurumlarının ihtiyacı için yurt içinde ve dışında, kalkınma planı ilke ve hedeflerine ve Yükseköğretim Kurulunun belirteceği ihtiyaca ve esaslara göre öğretim elemanı yetiştirirler.

(Ek fıkra: 17/08/1983 - 2880/18 md.) Öğretim elemanı yetiştirilmesi amacıyla üniversitelerin araştırma görevlisi kadroları, araştırma veya doktora çalışmaları yaptırmak üzere başka bir üniversiteye, Yükseköğretim Kurulunca geçici olarak tahsis edilebilir. Bu şekilde doktora veya tıpta uzmanlık veya sanatta yeterlik payesi alanlar, bu eğitimin sonunda kadrolarıyla birlikte kendi üniversitelerine dönerler.

(Ek fıkra: 17/08/1983 - 2880/18 md.) Yurt içi veya yurt dışında yetiştirilen öğretim elemanları, genel hükümlere göre bağlı oldukları yükseköğretim kurumlarında mecburi hizmetlerini yerine getirmek zorundadırlar. Bu yükümlülüğü yerine getirmeyenlere, yükseköğretim kurumlarında görev verilmez. Özel

kanunlarla getirilen mecburi hizmet çalışmaları bu hüküm dışındadır." hükmü yer almaktadır.

Olayda, davacı Ankara Üniversitesinde görevlendirilmeden önce yüklenme senedi ve kefalet senedi ile, mecburi hizmet süresi dolmadan hizmetinde bulunduğu Yüksek Öğretim Kurumu ve mecburi hizmetinin devredildiği kurum tarafından görevden çekilmiş sayıldığında mecburi hizmetine tekabül eden ödemelerin tamamının ve % 50 fazlası ile ayrıca bu ödemelere ilişkin sarf tarihinden itibaren hesaplanacak yasal vs. vergi ve kanuni ödemelerle birlikte Karadeniz Teknik Üniversitesi enirine nakden ve defaten ödemeyi kabul ve taahhüt etmiştir. Söz konu yüklenme ve kefalet senedi ile, Üniversiteye karşı mecburi hizmet yükümlülüğü ya da parasal karşılığı taahhüt edilmek suretiyle Üniversite ile araştırma görevlisi arasında, tarafların karşılıklı hak ve yükümlülüklerini içeren bir sözleşme ilişkisi kurulduğu açıktır.

Dolayısıyla, uyuşmazlık taraflar arasındaki sözleşmeden diğer bir ifadeyle yüklenme ve kefalet senedinde yer alan borçtan kaynaklanmaktadır. Sözleşmede yer alan borçtan kaynaklanan uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yeri görevli bulunmaktadır.

Yukarıda açıklanan nedenlerle 2247 sayılı Kanun'un 10. ve 13. maddeleri gereğince, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına, dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına gönderilmesine'' karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Eyüp Sabri BAYDAR, Ali ÇOLAK, Sıddık YILDIZ, Nurdane TOPUZ, Ayhan AKARSU ve Mehmet AKBULUT'un katılımlarıyla yapılan 5.5.2014 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Başvuru yazısı ve dosya örneği üzerinde 2247 sayılı Kanun'un 27.maddesi gereğince yapılan incelemeye göre,davalı Karadeniz Teknik Üniversitesi Rektörlüğü vekilinin anılan Kanun'un 10/2. maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve dahi 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nca, 10. maddede öngörülen biçimde olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Selim Şamil KAYNAK'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mehmet BAYHAN ile Danıştay Savcısı Mehmet Ali GÜMÜŞ'ün davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava,Karadeniz Teknik Üniversitesi adına, 2547 sayılı Kanun'un 35.maddesi uyarınca Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı (ÖYP) kapsamında Ankara Üniversitesinde doktora eğitimi almış ve bunun karşılığında, kefalet senedi ile mecburi hizmet yükümlüğüne girmiş olan davacının, Ankara Üniversitesindeki görevinin bitmesinden sonra göreve başlamadığı gerekçesiyle, Karadeniz Teknik Üniversitesi Rektörlüğünce müstafi sayıldığından bahisle 30.04.2013 tarih ve B30.2.KTÜ.0.71.00.02/09191 sayılı yazı ile mecburi hizmet karşılığı 216.988,31 TL borç tespitine dair işlemin öncelikle yürütmesinin durdurulmasına ve bilahare iptaline karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun, "Öğretim elemanı yetiştirme" başlıklı 35. maddesinde "Yükseköğretim kurumları; kendilerinin ve yeni kurulmuş ve kurulacak diğer yükseköğretim kurumlarının ihtiyacı için yurt içinde ve dışında, kalkınma planı ilke ve hedeflerine ve Yükseköğretim Kurulunun belirteceği ihtiyaca ve esaslara göre öğretim elemanı yetiştirirler.

(Ek fıkralar: 17/8/1983-2880/18 md.) Öğretim elemanı yetiştirilmesi amacıyla üniversitelerin araştırma görevlisi kadroları, araştırma veya doktora çalışmaları yaptırmak üzere başka bir üniversiteye, Yükseköğretim Kurulunca geçici olarak tahsis edilebilir. Bu şekilde doktora veya tıpta uzmanlık veya sanatta yeterlik payesi alanlar, bu eğitimin sonunda kadrolarıyla birlikte kendi üniversitelerine dönerler.

Yurt içi veya yurt dışında yetiştirilen öğretim elemanları, genel hükümlere göre bağlı oldukları yükseköğretim kurumlarında mecburi hizmetlerini yerine getirmek zorundadırlar. Bu yükümlülüğü yerine getirmeyenlere, yükseköğretim kurumlarında görev verilmez. Özel kanunlarla getirilen mecburi hizmet çalışmaları bu hüküm dışındadır." hükmüne yer verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden,Karadeniz Teknik Üniversitesi'nde araştırma görevlisi olarak görev yapmakta iken, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 35.maddesi uyarınca davalı idare adına Ankara Üniversitesi'nde doktora eğitimi yapmak üzere görevlendirilen davacının, Ankara Üniversitesindeki görevinin bitmesini müteakiben görevine başlamadığı gerekçesi ile Karadeniz Teknik Üniversitesi

Rektörlüğünce müstafi sayıldığı, buna istinaden davacı ile müşterek borçlu ve müteselsil kefilleri tarafından düzenlenen taahhütname ve yüklenme senedi kapsamında yer alan mecburi hizmet yükümlüğü kapsamında davalı idare tarafından davacı aleyhinde 216.988,31 TL borç tespitinde bulunulduğu, davacı tarafından da bu işlemin iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Bu duruma göre,davacının davaya konu ettiği borç tespitine ilişkin işlemin kaynağını oluşturan taahhüt ve kefalet senedinin mahiyeti itibariyle davacı ve kefilleri tarafından tek taraflı olarak imzalanarak idareye karşı taahhütte bulunulması sonucunda oluştuğu gerçeği karşısında, uyuşmazlığın taraflar arasındaki sözleşmeden diğer bir ifadeyle yüklenme ve kefalet senedinde yer alan borçtan kaynaklandığı, sözleşmede yer alan borçtan kaynaklanan uyuşmazlığın da özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın başvurusunun kabulü ile davalı Karadeniz Teknik Üniversitesi Rektörlüğü vekilinin görev itirazının reddine ilişkin Trabzon İdare Mahkemesi'nin kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile, davalı Karadeniz Teknik Üniversitesi Rektörlüğü vekilinin GÖREV İTİRAZININ REDDİNE İLİŞKİN Trabzon İdare Mahkemesinin 07.11.2013 gün ve E:2013/1121 sayılı KARARININ KALDIRILMASINA, 5.5.2014 gününde Üye Sıddık YILDIZ'ın KARŞI OYU ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar	Eyüp Sabri	Ali	Sıddık
ÖZGÜLDÜR	BAYDAR	ÇOLAK	YILDIZ

Üye	Üye	Üye
Nurdane	Ayhan	Mehmet
TOPUZ	AKARSU	AKBULUT

KARŞI OY

Dava, Davalı Üniversitede araştırma görevlisi olarak çalışmakta iken, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 35.maddesi kapsamında davalı idare adına başka bir üniversitede lisansüstü eğitim yapmak üzere görevlendirilen davacının, görevlendirme işleminden önce imzaladığı taahhüt ve kefalet senedi uyarınca, mecburi hizmet yükümlülüğü ile kefalet senedinin iptali istemiyle açılmıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-a maddesinde, idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları idari dava türleri arasında sayılmıştır.

2547 sayılı Yasa uyarınca başka bir üniversitede öğretim üyesi yetiştirme programı kapsamında eğitim yapmak üzere görevlendirilmesindeki amaç göz önünde bulundurulduğunda, davacının bu taahhüt ve kefalet senedini idare ile eşit düzeyde olarak, isteği ve özgür iradesi ile imzaladığından söz etmeye olanak bulunmadığından, ortada özel hukuk alanını ilgilendiren bir uyuşmazlık bulunmamaktadır.

İdarece kamu gücüne dayanılarak ve tek taraflı irade ile kurulan taahhüt ve kefalet senedine ilişkin uyuşmazlığın 2577 sayılı Yasanın 2/1-a maddesinde sayılan iptal davaları kapsamında görüm ve çözümünde idari yargı görevli bulunmaktadır.

Açıklanan nedenlerle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nca yapılan başvurunun reddi gerektiği görüşüyle, aksi yöndeki karara karşıyım.

Üye
Sıddık YILDIZ